

Natura: wchodzę w to!

Propozycja programowa dla gromad i drużyn
Karkonoskiego Hufca ZHP w Jeleniej Górze
na rok harcerski 2023/2024

Natura: wchodzę w to!

**Propozycja programowa dla gromad i drużyn
Karkonoskiego Hufca ZHP w Jeleniej Górze
na rok harcerski 2023/2024**

Autorzy:

phm. Eliza Jarmakowicz

pwd. Aleksander Rerich

pwd. Natalia Suda

pwd. Michał Winkel

phm. Magdalena Załoga

Opracowanie graficzne:

pwd. Aleksander Rerich

Spis treści

Druhno drużynowa! Druhu drużynowy!.....	4
POZNAJĘ.....	5-8
Koński świat.....	5
Zoo inaczej.....	5
Alpaki.....	5
Muzeum? Bingo!.....	6
Obozowe wspomnienia w zielniku zapisane.....	6
A czy znacie to miejsce?.....	6
Mistrzowie ognisk.....	7
Rozpoznawanie drzew.....	7
Rośliny jadalne i zioła.....	7
Tropy zwierząt.....	7
Szałasy i inne budowy leśne.....	8
Agroturystyka.....	8
WĘDRUJĘ.....	9-12
Nie tylko KPN.....	9
Odznaki turystyczne.....	9
Kierunki świata.....	9
Szkic indiański.....	10
INO.....	10
Zanocuj w lesie.....	10
Praca zastępu.....	11
Rowerem przez świat.....	11
Bushcraft.....	11
Wspinaczka.....	12
POMAGAM.....	13-15
Bank żywności.....	13
Zajęcia specjalistyczne i akcja sprzątania świata w jednym?.....	13
Gdzie mieszkają owady?.....	13
Mieszkańcy lasu.....	14
Ptasia stołówka.....	14
Dzień Ziemi.....	14
Parki i szlaki.....	15
Wolontariat w KPN.....	15
Schronisko dla zwierząt.....	15

DRUHNO DRUŻYNOWA!

DRUHU DRUŻYNOWY!

Natura to otaczająca nas przyroda i wszystkie zachodzące w niej zjawiska oraz procesy. Chcemy w najbliższych miesiącach przypomnieć Wam, jak ważnym elementem życia jest otaczające nas środowisko. Propozycja, którą przygotowaliśmy, została podzielona na trzy etapy - Poznać, Wędrować i Pomagać.

Chcemy, żebyście na początku rozejrzeli się, zastanowili nad tym, co otacza Was w bliższej i dalszej okolicy. Następnie wyjdźcie - wędrujcie i zdobywajcie doświadczenia. Ostatnia część to "Pomagać". Kiedy poznacie już środowisko, i jego potrzeby, będziecie wiedzieli co zrobić, aby zmienić świat na lepsze, wtedy nie czekajcie, przejdźcie do działania. Nie poprzestańcie na jednym zadaniu – niech poznawanie, wędrowanie i pomaganie wejdzie Wam w krew.

Każde wykonane zadanie udokumentujcie, opiszcie i wyślijcie na maila: michal.winkel@zhp.net.pl i obserwujcie sytuację w tabeli, która będzie umieszczona na stronie Hufca i aktualizowana na tablicy w budynku Hufca. Będzie ona aktualizowana raz w miesiącu.

Zadania podzieliśmy na trzy kategorie ze względu na poziom trudności:

kwiaty – zadania łatwe, za które możecie otrzymać 1 lub 2 punkty;

liście - zadania o średnim poziomie trudności, za 3-5 punktów;

drzewa – trudne zadania, za które przyznajemy między 6 a 8 punktów.

Każda jednostka, która od lipca 2023 do czerwca 2024 zrealizuje przynajmniej jedno zadanie z każdego etapu, będzie mogła realnie przyczynić się do poprawy otaczającego nas środowiska i posadzić drzewo. Posadzone drzewo będzie nosiło "imię" danej jednostki!

Dla gromady i drużyny, które zdobędą w ciągu roku najwięcej punktów, przewidujemy nagrodę specjalną - wyjazd związany z tematem realizowanej propozycji, który zostanie sfinansowany przez Hufiec Karkonoski*.

Jesteście gotowi na nowy rok, nowe przygody i wspomnienia?

Mamy nadzieję, że najbliższe miesiące miną Wam pod hasłem "Natura: wchodzę w to!".

Powodzenia!

*w wycieczce/warsztatach/wyjeździe będzie mogło wziąć udział tyle osób, ile jest wpisanych do ewidencji jednostki.

POZNAJĘ

Koński świat

Czy byliście kiedyś na jeździe konnej? Koń, to niezwykle ważne zwierzę dla człowieka, podobnie jak pies. Od wieków ciężko pracuje na polach, ze sportowcami wygrywa liczne konkursy, w postaci hipoterapii, jest lekiem dla osób z niepełnosprawnościami. Zdecydowanie warto go poznać! Oczywiście, nie wszyscy będą chcieli jeździć konno, niektórzy mogą mieć alergię na konie lub się ich bać. Jest na to rada. Udajcie się do jednego z pobliskich ośrodków jeździeckich, ew. zaprzyjaźnionych gospodarstw. Konie to nie tylko jazda konna. Możecie porozmawiać ze specjalistami np. o roli koni w życiu człowieka, jego potrzebach, charakterze, poznać konie do hipoterapii, porównać z tymi, które jeżdżą na wystawy. Zróbcie z tego żywą lekcję o przyrodzie. Chętni mogą posprzątać boks, wyczesać konia, wyprowadzić go na pastwisko, dowiedzieć się nieco na temat obowiązków, które codziennie należą do właścicieli. Dla wszystkich członków drużyny będzie to ciekawe wydarzenie. Ważne, aby to nie była bezwiedna jazda na koniu! Uwaga, taka lekcja w szkole jeździectwa, może być kosztowna, jednak możecie zaproponować harcerską pomoc np. na terenie ośrodka lub w stajni.

Zoo inaczej

Na pewno każdy z Was był w ZOO. Wydawać by się mogło, że to nic nowego. Sprawcie, aby tym razem wycieczka stała się odkrywaniem! Zoo we Wrocławiu oferuje lekcje edukacyjne, dla dzieci w każdym wieku. Uczestnicy mogą dowiedzieć się więcej na temat: Dlaczego wielu gatunkom zwierząt grozi wymarcie? Co to jest CITES? I czemu w ZOO trzymane są zwierzęta? Czy człowiek pochodzi od małpy? Co nas łączy z innymi gatunkami naczelnymi? Czy posiadanie małpy w domu to dobry pomysł? Dlaczego kameleon zmienia ubarwienie? Czy wąż zrzuca skórę? Dlaczego wąż wystawia język? Oprócz tego możecie poprosić o dodatkową lekcję na temat pracy w ZOO, dowiedzieć się jak wygląda jego zaplecze, kto może zostać pracownikiem ZOO. Później możecie w harcerskim zaciszu podyskutować na temat tego, czy ZOO to trzymanie zwierząt na uwięzi, tylko dla poskromienia ludzkiej ciekawości, czy może jednak, to działanie na rzecz ochrony gatunkowej? Taka zbiórka na pewno otworzy Wam szerzej oczy.

Alpaki

Co musiało się wydarzyć, żeby z południa Ameryki alpaka przywędrowała do Polski? Jak z ich futra powstaje materiał i dlaczego jest hipoalergiczny? Czy można hodować jedną alpaka? W pobliżu Jeleniej Góry znajduje się kilka hodowli alpaka. Można powiedzieć, że jest to pewnego rodzaju nowość, traktowana jak atrakcja turystyczna. Alpaki są hodowane również w celach terapeutycznych. Są łagodniejsze od lam i zdecydowanie od kilku lat w Polsce zrobił się hodowlany boom. Możecie się udać drużyną/zastępem np. do Alpakolandii w Jeżowie Sudeckim i dowiedzieć się więcej.

Muzeum? Bingo!

NCzy wiecie, że dzięki bogatej kolekcji rodu Schaffgotschów początki Muzeum Przyrodniczego w Cieplicach sięgają aż XVIII wieku? Dziś w Muzeum można obejrzeć preparaty dermoplastyczne ptaków, ssaków, gadów oraz skamieniałości, poroża a także kolekcje wspianiatych motyli, minerałów, przekrojów drzew, czy gipsowych modeli grzybów. Jak jednak sprawić, aby wyjście naszych harcerzy do muzeum było bardziej urozmaicone, a wiedza pozostała z nimi na dłużej? Udać się tam nieco wcześniej, aby przygotować spis wybranych eksponatów - również takich, które nie rzucają się od razu w oczy, a ich odnalezienie zajmuje nieco więcej czasu i wymaga spostrzegawczości. Nazwy przepisz na planszę do Bingo. Znaleziony i sfotografowany eksponat to zaliczony punkt. Tego typu gra (którą zresztą możecie zorganizować w dowolnym muzeum) świetnie sprawdzi się także jako element integracyjny i rozwijający współpracę w patrolu lub zastępie.

Obozowe wspomnienia w zielniku zapisane...

Obóz to najczęściej czas bezpośredniego kontaktu z naturą. Jeśli chcecie, aby Wasi harcerze lepiej zapoznali się z otaczającą ich przyrodą, możecie zorganizować konkurs na obozowy zielnik. Zastępy mogą codziennie, przez czas trwania wyjazdu, zbierać liście lub całe rośliny, a następnie rozpoznawać je i opisywać. W tym celu oczywiście przydatne będą atlasy, książki nazywane kluczami do oznaczania roślin oraz aplikacje na telefon. Jedną z takich darmowych aplikacji, którą polecamy, jest PlantNet. Kilka rad: unikajcie zbierania mokrych liści – bardzo wolno schną i mogą czernieć. Zebrane okazy suszcie między gazetami, dociskając je czymś ciężkim, np. książką. Warto wiedzieć, czy w pobliżu rosną rośliny chronione, aby unikać ich zrywania. Oprócz podania nazwy i zastosowania rośliny, przydatną informacją jest także miejsce oraz data zbioru.

A czy znacie to miejsce?

Dwie multimedialne ekspozycje, sale i place zabaw inspirowane Karkonoszami, ścieżka edukacyjna wokół obiektu i "Elektryczna Stodoła". Poznamy tam przyrodę Karkonoszy oraz historię rodu Schaffgotschów, właścicieli Cieplic. Przeżyjemy burzę w górach, zobaczymy widmo Brockenu, pocujemy na własnej skórze wiatr fenowy i powrzucamy patyki do górskiego strumienia. Czy wiesz, o jakie miejsce chodzi? Centrum Przyrodniczo-Edukacyjne KPN w Pałacu Sobieszów zostało otwarte dopiero pod koniec kwietnia tego roku i jedno jest pewne – nie jest to kolejne miejsce, gdzie podczas zwiedzania chce nam się ziewać. Świetna zabawa w każdym wieku gwarantowana! Polecamy także pozostałe obiekty edukacyjne KPN: Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej w Szklarskiej Porębie, Żywy Bank Genów w Kostrzycy, Domek Myśliwski w Karkonoszach.

Mistrzowie ognisk

Legenda głosi, że harcerz umie rozpałić ognisko od jednej zapałki. Może się to jednak okazać trudniejsze niż się wydaje. Zorganizujcie zajęcia na temat układania stosów ogniskowych. Porozmawiajcie o zasadach rozpalania ognisk w terenie i dowiedzcie się z jakich drzew najlepiej układać ogniska, jak palą się dane gatunki. W ramach zajęć możecie zorganizować kuchnie polowe lub obrzędowe ognisko.

A może jesteście już zaprawieni w boju i rozpalenie ogniska nie jest dla was wyzwaniem?

W takim wypadku warto wejść na poziom wyżej i spróbować rozpałić ognisko za pomocą krzesiwa, soczewki lub w niekorzystnych warunkach atmosferycznych.

W ramach zajęć można zrealizować sprawność „STRAŻNIK/ STRAŻNICZKA OGNIĄ”.

Rozpoznawanie drzew

Obecnie powierzchnia lasów w Polsce to ponad 9,2 mln hektarów, czyli prawie 30% naszego kraju zajmują lasy. Wiesz jakie gatunki są najczęściej spotykane? Jak je odróżnić? Do czego dane gatunki nadają się najlepiej? Wyjdźcie do lasu, rozejrzyjcie się. Spróbujcie rozpoznać drzewa tylko po dotyku lub korzystając ze zmysłu wzroku. Zdołacie rozpoznać owoce, liście i korę danego drzewa?

Rośliny jadalne i zioła

W lasach i na polanach można spotkać wiele ciekawych roślin. Niektóre z nich mogą pochwalić się interesującymi właściwościami. Czy wiedzieliście, że pokrzywa może obniżyć ciśnienie krwi i pomaga wyleczyć rany, a z mniszka lekarskiego można zrobić miód? Zorganizuj zajęcia, podczas których pójdziecie poszukać jadalne rośliny i zioła, a następnie je zidentyfikujcie. Osoby bardziej doświadczone mogą spróbować zrobić z nich jakiś posiłek lub napój.

Harcerze i harcerski bardziej zainteresowane tematem mogą zdobyć sprawność „ZIELARZ/ ZIELARKA”.

Tropy zwierząt

Tropy to odciski kończyn pozostawione przez zwierzęta, które mogą nam dużo powiedzieć o zwyczajach i trybie życia tych stworzeń. Poznanie ich pozwala na głębsze zrozumienie natury i naszej roli w niej, a także uczy obserwacji i rozpoznawania śladów zwierząt w naszym otoczeniu. Pamiętaj, aby wyjaśnić harcerzom lub zuchom różnicę pomiędzy tropem a śladem. Możecie udać się do lasu, aby samodzielnie zaobserwować, jakie oznaki swojej obecności pozostawiają tam zwierzęta. Co zrobić, by twoi podopieczni zapamiętali, czym się różni na przykład trop dzika od tropu jelenia? Możesz zorganizować warsztaty manualne, podczas których wyciśniesz je w masie solnej, glinie lub innej masie plastycznej. To doskonały sposób na połączenie nauki z zabawą, rozwijając jednocześnie umiejętności manualne oraz zwiększając świadomość ekologiczną.

Szałasy

i inne budowy leśne

Czy słyszeliście kiedyś o tradycyjnym indiańskim namiocie „tipi”? Koczownicze plemiona Ameryki Północnej polujące na bizona używały ich do mieszkania. Zorganizujcie zajęcia, podczas których zastępy lub szóstki zaprojektują własne tipi lub szalasy, a następnie je zbudują. Oprócz tego zastępy mogą dostać kilka zadań do wykonania jak zbudowania własnego totemu, narysować szkic okolicy czy wymyślenie tańca plemiennego. Starsze osoby mogą zostać na noc we własnych budowlach trzymając na zmianę warty. Pomyślcie jakie gry można przeprowadzić z szalasami i spróbujcie przeprowadzić kilka z nich!

Agroturystyka

Zachęcamy Was do odwiedzenia farmy agroturystycznej. Taka wizyta to nie tylko okazja do kontaktu z naturą, ale również doskonała lekcja przyrody na świeżym powietrzu. Harcerze i zuchy będą mieć szansę poznać zwierzęta gospodarskie z bliska. Zalety takiej wizyty to przede wszystkim edukacja poprzez doświadczenie. Uczestnicy dowiedzą się, jakie są potrzeby zwierząt gospodarskich i jak o nie dbać, a także zrozumieją, skąd pochodzą produkty, które spożywamy na co dzień, takie jak mleko, jajka czy mięso. Spytajcie także o możliwość pomocy przy pracach gospodarczych na terenie agroturystyki.

WĘDRUJĘ

Nie tylko KPN

Każdy z nas bywa od czasu do czasu w Karkonoszach. Nasze harcerskie wycieczki często właśnie tamtędy prowadzą. Czy próbowaliście jednak wybrać się w mniej znane nam zakątki Polski? Pamiętajcie, że mamy aż 23 Parki Narodowe! Polecamy Wam na przykład nie tak daleki i niesamowicie malowniczy Park Narodowy Gór Stołowych. A może planując wycieczkę autokarową w pobliżu Białogóry, warto rozważyć odwiedzenie Słowińskiego Parku Narodowego? Tego typu wyjścia na pewno poszerzą wiedzę harcerzy na temat form ochrony przyrody, a także występującej tam fauny, flory, czy też ukształtowania terenu.

Odznaki turystyczne

Czy słyszeliście kiedyś o Górskiej Odznace Turystycznej? Zdobywa się ją za udział w wycieczkach na trasach punktowanych przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Już kilka wycieczek po Karkonoszach i Rudawach spełni wymagania na odznakę popularną, a to nie koniec, ponieważ GOT jest wielostopniowa!

Jeśli nie chcecie się skupić tylko na wycieczkach typowo górskich, możecie sięgnąć po Harcerską Odznakę Turystyczno-Krajoznawczą (HOTK). W odróżnieniu od odznaki GOT, HOTKę można zdobyć odwiedzając również takie miejsca jak muzea, obiekty historyczne i zwiedzając inne obiekty turystyczne.

Kierunki świata

Wyznaczanie geograficznej północy bez busoli może być trudniejsze niż się wydaje. Każdy harcerz obudzony w nocy powie, że północ można wyznaczyć za pomocą samotnego drzewa, mrowiska czy mchu na skale. Jednak czy kiedykolwiek próbowaliście to zrobić w praktyce? Co zrobić, jeśli mech rośnie dookoła skały, a samotnego drzewa próżno szukać w środku lasu? Podczas obozu wyruszcicie do lasu i spróbujcie przekonać się sami! Analizując nie jeden, a wiele sposobów można dojść do prawdziwych wniosków.

Osoby, którym wyznaczanie stron świata w dzień nie sprawia większych trudności mogą spróbować tego dokonać w nocy. W pogodny dzień, po zachodzie słońca znajdźcie dobre miejsce do obserwacji i spróbujcie znaleźć takie konstelacje jak: Mała i Duża Niedźwiedzica. Mała Niedźwiedzica, nazywana niekiedy Małym Wozem ma w swoim zbiorze północną Gwiazdę Polarną Ziemi, która wyznacza północ.

Realizowana sprawność: „KARTOGRAF/ KARTOGRAFKA”

Szkic indiański

Każdy z nas wie, jak posłużyć się mapą. Czy wiecie jednak, jak przekazać komuś dokładne informacje o trasie bez korzystania z niej? Szkice w terenoznawstwie służą temu, by opisać graficznie jakiś teren, tak, aby znalazły się tam informacje przydatne dla kogoś, kto tym planem będzie się posługiwać. Wypróbujcie kilka rodzajów szkiców, takich jak: szkic sytuacyjny, marszowy i indiański. Pamiętajcie o najważniejszych elementach: strzałce północy, legendzie i skali. Rysowanie szkiców terenu wymaga dokładnej obserwacji i zrozumienia otaczającego nas krajobrazu. Harcerze i wędrownicy uczą się zwracać uwagę na detale, kształty, proporcje.

Więcej informacji odnajdziecie na stronie: <https://www.pangea.gliwice.zhp.pl/index.php/poradnik-harcerski-terenoznawstwo/poradnik-harcerski-terenoznawstwo-szkice-terenu>

INO

Marsze na orientację to jedna z ciekawszych form sprawdzenia samodzielności i praktycznych umiejętności harcerzy z zakresu terenoznawstwa. Obóz czy biwak drużyny jest idealną okazją do organizacji InO! Jednak, jeśli chcesz zorganizować marsze na zbiórce drużyny to polecamy projekt „Znajdź się w lesie”, w ramach którego powstało kilkanaście tras InO na Dolnym Śląsku z różnym poziomem trudności, w tym 3 trasy w Jeleniej Górze. Są to: Wzgórze Kościuszki, Wzgórze Krzywoustego i Park Paulinum.

Wystarczy wejść na stronę, zapoznać się z zasadami i wydrukować odpowiednie mapy! Punkty kontrolne wyposażone są w perforator, którym potwierdza się obecność w danym miejscu. <http://znajdzsiewlesie.pl>

Zuchy też mogą sprawdzić się w terenoznawstwie. Przygotuj mapy znanego, mniej lub bardziej, terenu i pozwól zuchom wcielić się w Detektywów, Poszukiwaczy Zaginionego Łądu czy innych bohaterów.

Zanocuj w lesie

Czy wiedzieliście, że kilka lat temu Lasy Państwowe udostępniły miłośnikom bushcraftu i survivalu tereny o powierzchni 600 tysięcy hektarów? Oznacza to, że jeśli tylko chcecie, możecie w wielu miejscach w Polsce zorganizować leśny biwak! Przeznaczone do tego miejsca możecie znaleźć na stronach Czaswlas.pl i w aplikacji mBDL. Jeśli decydujecie się na nocowanie grupą większą niż 9 osób, lub dłużej niż 2 dni, należy ten fakt zgłosić mailowo na adres nadleśnictwa.

Ze względu na ochronę leśnego runa proponujemy nocowanie w hamakach zamiast namiotów.

Więcej informacji na stronie: <https://zanocujwlesie.lasy.gov.pl>

Praca zastępu

Na początku roku harcerskiego możesz zaproponować swoim zastępowym, aby wraz z zastępami zorganizowali dla całej drużyny wycieczkę, ale uwaga! Każda grupa może otrzymać od Ciebie kilka warunków i wskazówek. Po pierwsze zaproponuj, aby to było nowe miejsce, szlak itp., gdzie nie byliście wcześniej lub bardzo dawno temu. Mogą być to: długa piesza wędrówka z widokami, krótka wędrówka do ciekawego miejsca związanego z przyrodą np. banku genów, agroturystyki, pasieki, stajni itp., wycieczka piesza, która zakończy się ogniskiem, wycieczka związana z ochroną gatunków, pomnikami przyrody itp. Ważne, aby z góry określić termin, w którym zostanie przeprowadzona oraz dostosować formę do pory roku. Nie bójcie się zimy! Mamy nadzieję, że takie wyzwanie pokaże, jak dobrze członkowie zastępów współpracują i planują!

Rowerem przez świat

Podziwiać przyrodę i widoki można też na rowerze. Zorganizujcie w drużynie wycieczkę rowerową. Wcześniej możecie się spotkać na zbiórce i przygotować swoje rowery np. wspólnie napompować opony, sprawdzić hamulce, podzielić się wyposażeniem na wycieczkę, ustalić, kto będzie prowadził itp. Możecie skorzystać ze stron/aplikacji: mapy.cz, traseo.pl, velomapa.pl, komoot itp.

Oto kilka map do wykorzystania:

- <https://www.jeleniagora.pl/news/mapa-rowerowa-jeleniej-gory>
- Lwówek Śląski i okolice https://www.traseo.pl/trasy/kategoria/rower-gorski/query/Lw%C3%B3wek_%C5%9A%C4%85ski
- Kotlina Jeleniogórska, Dolina Bobru <https://www.traseo.pl/trasy/kategoria/rowerowe/radius/10/lat/50.8982704/lon/15.761974/>

Bushcraft

Postać Beara Gryllsa zapewne jest znana harcerzom starszym i wędrownikom, a może jest ktoś taki wśród byłych lub obecnych harcerzy, ich rodziców lub znajomych? Zbiórka typu warsztat z ciekawym człowiekiem, będzie dobrą propozycją, aby poszerzyć wiedzę i zainteresowanie młodzieży życiem w naturze. Każdy harcerz wie, jak rozpaść ognisko i rozłożyć namiot, ale są pewne wskazówki bushcraftowe, które pomogą przetrwać w lesie, uczynią nas bardziej zaradnymi. Ważne, aby tę wiedzę wykorzystać później w praktyce, na biwaku!

Wspinaczka

Wielką pasją może być wspinaczka, to nie lada sztuka, wymaga sprytu, siły i zwinności, a przede wszystkim pokonania niektórych lęków. Większość z nas zna ścianki wspinaczkowe, jednak to nie to samo, co prawdziwe skały. Nawiążcie kontakt z instruktorem wspinaczki, zadbajcie o bezpieczeństwo, zapytajcie o atestowany sprzęt i można rozpocząć swoją przygodę, oczywiście, po zgłoszeniu jej do Hufca. Najlepiej jakby to nie była jednorazowa przygoda, ale np. 3 spotkania z coraz wyższym poziomem trudności. Możecie też się dowiedzieć, jak przygotować się do trudniejszych tras, oczywiście ćwicząc stacjonarnie. Pamiętajcie, wspinać można się jedynie z wykwalifikowanym instruktorem!

Bank żywności

Warto zainteresować harcerzy starszych i wędrowników ekologią, a co za tym idzie znaleźć sposób na niemarnowanie żywności. Na zbiórce/biwaku zorganizujcie zajęcia dotyczące tematu marnowania żywności w Polsce. Czy wiecie, że ponad 9 milionów ton jedzenia rocznie trafia do śmieci? Wspólnie przedyskutujcie ten temat, którego wstępem, może być wywiad od dziennikarza, Rafała Gębury <https://bankizywnosci.pl/> Czy Wy możecie podjąć jakieś działania, aby nie marnować żywności? Co się dzieje z resztkami żywności po biwaku, czy oddajecie część jedzenia do lodówek miejskich? Wybierzcie kilka zasad, których będziecie przestrzegać, aby być bardziej eko! Ustalcie kto będzie ich strażnikiem. Czy resztki może przyjąć od Was rolnik? Dowiedzcie się i do dzieła!

Zajęcia specjalistyczne i akcja sprzątania świata w jednym?

Zorganizujcie spływ pontonowy lub kajakowy np. z firmą Berga. W trakcie atrakcji zabierzcie "na pokład" worki i rękawice, postarajcie się posprzątać brzeg rzeki, ustalcie, gdzie będziecie składować worki z odpadami, dograjcie szczegóły. Łączenie przyjemnego z pożytecznym to dobra sprawa.

Gdzie mieszkają owady?

Dawniej owady pożyteczne znajdowały schronienie m.in. w słomianych strzechach, zakamarkach między cegłami lub belkami, piwnicach czy strychach. Obecnie dynamicznie rozwijające się nowoczesne budownictwo bardzo to ogranicza, dlatego wiele owadów ginie. Zastanawialiście się, co można zrobić, aby je chronić? Zbudowanie domku dla owadów okazuje się nie takie trudne. Większość potrzebnych Wam materiałów znajdziecie na dworze. Możecie skorzystać z desek z recyklingu, a jeśli takich nie posiadacie – domek można zbudować nawet z samych łodyg lub butelek. Tego typu "budowle" są szczególnie potrzebne na wiosnę, kiedy owady składają jaja. Latem domki umożliwiają owadom nocleg i schronienie, a jesienią owady mogą w nich znaleźć miejsce do przetrzymywania. Warto pamiętać, że owady także potrzebują miejsca, gdzie się skryją przed deszczem, mrozem oraz drapieżnikami.

Mieszkańcy lasu

Zima to szczególnie trudny okres dla zwierząt leśnych, dlatego ich dokarmianie staje się koniecznością. Średnio w roku jest 20-30 dni tak zwanych "głodowych", gdy w środowisku brakuje dostatecznej ilości pokarmu i zwierzęta mają do niego bardzo ograniczony dostęp. Spowodowane może to być dużą pokrywą śniegu, która uniemożliwia zwierzętom przeszukiwanie runa. Zimą dokarmiane są głównie duże ssaki takie jak sarny, jelenie, daniiele, muflony, żubry i dziki.

Jak pomóc, aby nie zaszkodzić?

Bardzo ważne jest to, w jaki sposób dokarmiamy, dlatego powinniśmy zrobić to w porozumieniu z leśniczym, który wskaże nam odpowiednie miejsca do wykładania karmy i podpowie jaka żywność będzie najlepsza. Każde leśnictwo ma rozbudowaną sieć paśników. Można zostawić tam np. siano, liściarkę, marchew, jabłka czy ziarno. Ważne, aby karma była świeża, bez śladów zepsucia.

Kontakt do leśniczych z Nadleśnictwa Śnieżka znajdziecie na tej stronie: <https://sniezka.wroclaw.lasy.gov.pl/lesnictwa>

Ptasia stołówka

Kiedy jest dobry moment na dokarmianie ptaków i czy w ogóle można to robić? Zastanawialiście się nad tym? Najważniejsze w dokarmianiu zwierząt, w tym ptaków, jest to, żeby nie szkodzić. Dokarmianie można zacząć dopiero, gdy ziemię pokryje duża pokrywa śniegu. Inaczej, ptaki mogą stracić swój instynkt i naturalny lęk przed ludźmi - co może być niebezpieczne. Może zbudujecie na zbiorce karmnik lub specjalne kule z odpowiednim pożywieniem? Jeśli zdecydujecie się na dokarmianie, róbcie to regularnie (dopóki będzie taka potrzeba) i pilnujcie, żeby nie zabrakło jedzenia. Dzięki przygotowaniu ptasiej stołówki, będzie mogli obserwować różne gatunki, które przylecą na posiłek.

Dzień Ziemi

22.04. każdego roku – w Dzień Ziemi, wielu osobom przypomina się, że nie ma planety B i należy dbać o środowisko, które nas otacza. Są organizowane akcje sprzątania świata, wielkie porządki, a często następnego dnia ta myśl znika z głowy. Warto organizować Dzień Ziemi częściej. Wiecie, ile czasu rozkładają się niektóre śmieci?

- chusteczki – 3 miesiące,
- puszka aluminiowa – 50-200 lat,
- butelka PET – nawet do 1000 lat,
- skórka od banana – 2 lata

Na pewno macie w okolicy jakieś miejsca, w których piętrzą się porzucone śmieci. Wystarczy rękawiczki, kilka worków, trochę czasu i możecie przywrócić naturę, w jakimś zaniedbanym miejscu. Zróbcie zdjęcie przed i po oraz sprawdźcie jakie to wspaniałe uczucie, zrobić coś dobrego. Wróćcie w to miejsce po jakimś czasie i sprawdźcie, czy nadal jest tam porządek.

Parki i szlaki

Na pewno podczas wycieczki w góry zwróciliście uwagę na tabliczki z oznaczeniami szlaków lub różnego rodzaju tablice informacyjne. Na szlakach często można zauważyć również różne kładki, mostki czy barierki. Podobne elementy można spotkać też w miejskich parkach. W ramach swoich działań możecie pomóc w różnego rodzaju pracach naprawczych lub renowacyjnych. Omówcie zasady służby z odpowiednią osobą w MPGK lub KPN, w zależności od miejsca planowanego działania. Na pewno znajdzie się odpowiednie zadanie dla każdego, od zucha po wędrownika.

Wolontariat w KPN

Karkonoski Park Narodowy z siedzibą w Jeleniej Górze zaprasza zainteresowane osoby do współpracy w ramach wolontariatu!

Wolontariusze będą uczestniczyli w bieżącej działalności Parku, pomagając przy realizacji zadań z zakresu:

- ochrony przyrody, walorów kulturowych i historycznych,
- edukacji ekologicznej społeczeństwa,
- udostępniania Parku dla celów turystycznych, rekreacyjnych i sportowych,

Podstawowe warunki, jakie muszą spełniać kandydaci na wolontariuszy to pełnoletność i znajomość środowiska przyrodniczego Karkonoszy.

Aby dowiedzieć się więcej i wybrać odpowiednią formę wolontariatu dla swoich wędrowników, skontaktuj się bezpośrednio z Karkonoskim Parkiem Narodowym.

Pomocny link: <https://kpnmab.pl/wolontariat>

Schronisko dla zwierząt

Pomaganie zwierzętom jest nam, zuchom i harcerzom znane od lat. Można to robić na wiele sposobów: zorganizować zbiórkę karmy, koców, ew. rzeczy potrzebnych, o które poprosi schronisko/fundacja, pomóc w zbiórce publicznej na rzecz takiej organizacji pomagającej zwierzętom, czy też przyjść do schroniska posprzątać, wyprowadzić psy, czy nawet pomóc w budowie boksów i bud. Przede wszystkim, jak przy każdej służbie, zacznijcie od potrzeb i wywiadu z taką organizacją, zapytajcie co jest potrzebne, ew. sami wyjdźcie od razu z inicjatywą, wszystko zależy od Waszych możliwości i potrzeb otoczenia.

